

Not Your Mom's Trans 101

De "Trans 101" met lef

Asher

26-11-2010

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Bij geboorte toegewezen geslacht	5
De binariteit	7
Zelfidentificatie	9
Lichamen	11
Onderdrukking	13

Voorwoord

In onze samenleving is de manier waarop mensen over gender wordt geleerd zeer problematisch. Kinderen worden al op jonge leeftijd geïndoctrineerd om te geloven dat er twee seksen zijn en dat die overeenkomen met twee genders, die beide onveranderlijk zijn en waarop iemand zelf en uit eigen beweging geen enkele invloed kan uitoefenen. Dit wereldbeeld wordt genderbinariteit genoemd, en daarbinnen is er geen plaats voor ons.

Proberen om aan slachtoffers van deze agressieve hersenspoeling een nieuw perspectief aan te leren kan een flinke uitdaging zijn. Sterker nog, het kan totaal onmogelijk lijken. Er ontstaat dan al snel een neiging om zaken te vereenvoudigen om het beter behapbaar te maken voor een cisgender publiek. Uit die impuls is een verzameling oversimplificaties ontstaan die samen onder de naam "Trans 101" bekend staan. Er wordt vrij absurde terminologie in gebruikt, zoals "een <piep>gevangen in het lichaam van een <piep>", die zelfs bij welwillende cis mensen voor verwarring kunnen zorgen, bij trans mensen geïnternaliseerde transfobie voeden, en een onuitputtelijke berg stroman-ammunitie verschaffen aan 'radicale feministen', omhooggevallen cisgender academici en andersoortige kwezels.

Tegen het begin van mijn eigen transitie leerde ik zelf "Trans 101" op die manier. Omdat ik niet beter wist. Omdat mij was geleerd om over mijzelf te denken in gelijksoortige schadelijke terminologie, zoals "FTM", "een vrouwelijke man", als iemand "die van geslacht verandert". Uiteindelijk, na veel intense discussies en veel harde liefde van mensen die meer kennis hadden en radicaler waren en meer verstand van politiek hadden dan ik, begon ik het heel anders te zien.

Ik heb niet meer geprobeerd om mensen Trans 101 te leren sinds ik mijn hoofd uit mijn achterste heb getrokken. Maar ik denk dat de tijd rijp is voor mij om het probleem aan te pakken van uitleggen en definiëren wat het betekent om transgender te zijn zonder cisseksistische terminologie te gebruiken. Ik realiseer me, terwijl ik die taak overdenk, dat Trans 101 niet alleen een versimpelde versie is, maar ook ontklaard. Er zijn waarheden die ik hier moet uitspreken, die in hoge mate bedreigend zijn voor een cissuprematisch wereldbeeld, die de fundamentele daarvan direct aanvallen. Maar ik ben bereid om dat te doen. Ik ben hier niet om cis mensen zich comfortabel te laten voelen of om hen gerust te stellen dat zij nog steeds het middelpunt zijn van het gender-universum. Ik vind het juist helemaal oké om precies het tegenovergestelde te doen.

Goed, laten we maar gewoon beginnen.

Bij geboorte toegewezen geslacht

Laten we bij het begin beginnen. Een baby wordt geboren. De dokter zegt "het is een jongetje" of "het is een meisje" gebaseerd op hoe de genitaliën van het kind eruit zien. Als de genitaliën niet meteen aan de hand van binaire standaarden kunnen worden geïdentificeerd - oftewel, als het kind wellicht intersekse is - moet de dokter de keuze maken of het het één of het ander is. Vaak wordt er dan een medische ingreep uitgevoerd op het kind dat niet zelf kan instemmen om diens lichaam meer sociaal acceptabel te maken.

Of het kind nu daadwerkelijk intersekse is of niet, het kind wordt vervolgens opgevoed als het binaire gender dat de dokter voor hun heeft gekozen.

"Cisgender" is de term voor mensen die geen probleem hebben met het gender dat hun bij geboorte is toegewezen. Om welke redenen dan ook kunnen zij redelijk comfortabel leven binnen de grenzen van het genderlabel dat hun is opgeplakt. Niemand weet precies waarom zoveel mensen in staat zijn om zich te vormen naar dergelijke opgelegde, arbitraire categorieën.

Transgender mensen kunnen hun opgelegde gender niet accepteren. Wij weten van onszelf dat wij iets anders zijn dan wat ons wordt verteld dat we zouden moeten zijn. Wij zien de arbitraire genderscripts die de samenleving ons in handen heeft geduwd als irrelevant, niet op ons van toepassing. Wij weten dat er een andere weg is, een autonome weg, van zelfcreatie en zelfdefinitie, en dat wij deze weg moeten volgen omdat wij nooit gelukkig zullen kunnen zijn binnen het keurslijf waarin de samenleving ons gedrag en onze lichamen wil insnoeren.

De binariteit

Alle cis mensen en veel trans mensen hebben een binaire identiteit. Gegeven de opties "man" of "vrouw", voelen wij binair geïdentificeerde mensen ons comfortabel met één van die twee, ook al is het niet die die ons bij onze geboorte is opgelegd. Bijvoorbeeld, ik ben een man, maar de samenleving wilde mij opleggen om als een vrouw te leven, dus ben ik een trans man. Mijn vader is een man die ook bij zijn geboorte het label "man" heeft gekregen, dus is hij een cis man. Beiden hebben wij een binaire genderidentiteit, beiden zijn wij mannen, ook al is hij cis, en ben ik trans.

Het is een mysterie waarom zoveel mensen zich comfortabel voelen om in één van deze twee beperkte opties ingedeeld te worden. Net zoals niemand weet waarom er zoveel cis mensen zijn, weet niemand waarom er zoveel binair geïdentificeerde personen zijn.

Er zijn echter ook veel trans mensen die noch man, noch vrouw zijn. Zij kunnen niet als de één of de ander worden ingedeeld. Deze mensen gebruiken woorden voor zichzelf zoals genderqueer, androgyn, agender of neutrois. Zij gebruiken vaak genderneutrale voornaamwoorden zoals "die/diens", "hen/hun" of "xij/xem/xaar". Zij kunnen zowel mannelijk als vrouwelijk zijn, of geen van beide, multigender, genderloos, of iets compleet anders.

In typische Trans 101 discussies zou ik je nu waarschijnlijk uitleggen dat "gender een spectrum is" en een schattig lijntje tekenen met "M" aan de ene kant en "F" aan de andere kant. Maar dat zou onjuist zijn, sterker nog, dat is complete onzin. Gender is geen ééndimensionale lijn, maar een gigantische driedimensionale ruimte die veel te groot is om begrensd te worden door de concepten "man" en "vrouw". Trans zijn betekent niet dat je ergens "tussen" de binaire genders zou moeten vallen; het is iets wat zo groots is dat binaire genders helemaal hun betekenis verliezen.

Zelfidentificatie

De taal van zelfidentificatie wordt vaak gebruikt om trans mensen te beschrijven. "Karel identificeert zich als man." "Ik respecteer dat Judith zich als vrouw identificeert." "Chris vertelde me dat hen zich als 'genderqueer' identificeert. O jee, dat voornaamwoord daar moet ik nog wel aan wennen, hoor!" Een organisatie die ik ken probeerde om transvriendelijk te zijn door onder de gebruikelijke "DAMES" en "HEREN" bordjes op de deuren, de volgende teksten toe te voegen: "ook voor mensen die zich als man identificeren", "ook voor mensen die zich als vrouw identificeren" en "respecteer diversiteit."

Om zelfidentificatieterminologie op die manier te coöpteren is niet alleen neerbuigend, maar slaat de plank compleet mis.

Cis mensen lijken te denken dat zelfidentificatie alleen iets voor trans mensen is. Zij hoeven zich niet als man of als vrouw te "identificeren", want zij *zijn* dat gewoon. Hun gender is niet zelf geïdentificeerd, maar is vanzelfsprekend.

Wat zij niet begrijpen is dat zelfidentificatie de *enige* betekenisvolle manier is om gender te bepalen. Welke andere methode dan ook is volledig afhankelijk van wat die dokter zei toen je nog een gerimpelde, kronkelende, schreeuwende pasgeboren gremlin was, nog zonder enige eigen individualiteit of identiteit, te bloederig en verfrommeld om zelfs nog maar schattig te noemen. Het is een feit dat cis mensen ook zichzelf identificeren. Zij zijn het alleen eens met wat de dokter al die jaren geleden uitriep. Eenieder die de vraag "ben jij een man?" of "ben jij een vrouw?" met "ja" beantwoord heeft zojuist zichzelf als zodanig geïdentificeerd.

Ik weet wat je denkt. Je denkt "maar hoe zit het dan met lichamen? En met genitaliën? En chromosomen? Wat te denken van hormonen? En sekse? Heeft dat allemaal niets te doen met gender?"

Even geduld, lieverds. Ik kom daar zo aan toe.

Lichamen

Bijna elke Trans 101 bevat de dooddoener "Sekse zit tussen je benen, gender zit tussen je oren."
Braak.

Of er staat iets in zoals: "Sekse is fysiek, gender is een sociaal construct."
Maar dat klopt gewoon niet.

Sekse is evenmin een onveranderlijk binair concept als gender. Er zijn intersekse mensen die geboren zijn met non-binaire genitaliën, zoals ik al heb genoemd. Er zijn mensen met hormonale afwijkingen. Sterker nog, hormoonwaarden fluctueren enorm binnen de categorieën cis man en cis vrouw. Chromosomen kunnen ook afwijken. Als je dacht dat "XX" en "XY" de enige twee mogelijke combinaties waren, dan mag je wel eens wat tijd achter Google spenderen. Naast variaties zoals XXY, XXYY of X, komen cis mensen er soms ook achter dat zij genetisch het "tegenovergestelde" zijn van wat ze hadden verwacht: een 'typische' cis man kan XX-chromosomen hebben, en een 'doodnormale' cis vrouw kan XY hebben.

Het feit is dat het concept van een binaire sekse-indeling gebaseerd is op de onjuiste aanname dat meerdere sekse-eigenschappen altijd en onveranderlijk met elkaar samengaan, terwijl vele ervan kunnen worden veranderd of uitgewist, of ook, los van andere eigenschappen, in andere combinaties kunnen voorkomen. "Vrouwelijk" in de context van een binaire sekse-indeling betekent dat je borsten hebt, een vagina, een baarmoeder, weinig lichaamsbehaar, een hoge stem, veel oestrogeen, menstruatie en XX-chromosomen. "Mannelijk" betekent dat je een penis hebt, geen borsten, dat je sperma produceert, lichaamsbehaar hebt, een lage stem, veel testosteron, en XY-chromosomen. Toch is het mogelijk om veel van die kenmerken te isoleren, te veranderen of te verwijderen. Veel van die eigenschappen doen zich toch niet altijd samen voor, en sowieso zijn veel van die dingen onzin in de levensperiode vóór de puberteit en na de menopauze.

Wat dacht je bijvoorbeeld van vrouwen die een hysterectomie hebben gehad? Of wegens borstkanker een mastectomie? Zij zijn toch nog steeds vrouwen?

Of een soldaat die door een granaat zijn penis verliest? Hij is toch nog steeds een man?

Hoe belachelijk het is om genderidentiteit vast te binden aan lichamen die kwetsbaar en veranderlijk zijn, die door verwondingen of ziekte kunnen veranderen, die uiteindelijk aftakelen en volledig vergaan, zou nu wel duidelijk moeten zijn.

Sekse is net zo goed een sociaal construct als gender, net zo goed onderworpen aan zelfidentificatie, en daarnaast, vrij eenvoudig aan te passen. Operaties en hormoonbehandelingen worden steeds beter. Als er al ooit een tijd was waarin je biologie je levenslot bepaalde, bevindt die tijd zich sowieso ver in het verleden.

Het hele concept "sekse" is simpelweg een manier om iets sociaals – gender – aan lichamen te koppelen. Daarom geloof ik dat de meest logische manier om sekse te beschouwen is: een mannelijk lichaam het lichaam van een man is – oftewel, iemand die zich identificeert als een man. Een vrouwelijk lichaam is een lichaam dat van een vrouw is – oftewel, iemand die zich als vrouw identificeert. Genderqueer lichamen behoren toe aan mensen die genderqueer zijn, androgyne lichamen zijn van androgyne mensen, enzovoorts enzoverder.

Dat is waarom ik terminologie zoals "een man in het lichaam van een vrouw" of "MTF" (Male to Female) sterk in twijfel trek. Wie kan er bepalen of wij ooit daadwerkelijk het "andere geslacht" waren? Ik zelf beschrijf mijzelf nooit meer als "als een vrouw geboren". Ik ben geboren als een trans *man* en heb jarenlang in verwarring geleefd omdat mij continu en met veel overwicht werd verteld dat ik iets anders was. Dit lichaam is niet van een vrouw. Het is *mijn* lichaam. En ik zit er ook niet in gevangen.

Niets van wat ik hier zeg ondermijnt het belang van medische behandelingen. Veel trans mensen onderkennen lichaamsdysforie. Veel van ons hebben wel hormonen, operaties en andere lichaamsmodificaties nodig. Maar het punt is dat, hoewel zulke aanpassingen nodig kunnen zijn voor onze gemoedsrust, dergelijke aanpassingen niet noodzakelijk zijn om ons "echte mannen" of "echte vrouwen" of "echte wat-dan-ooks" te maken. We zijn zo ook al echt genoeg hoor!

Onderdrukking

Dit brengt ons bij, denk ik, het allerbelangrijkste onderwerp, en juist een onderwerp dat bij bijna alle Trans 101s wordt weggelaten: transfobie en cisseksisme en hoe je ze ontwijkt.

"Cisseksisme" kan worden gedefinieerd als het systeem van onderdrukking dat cis mensen als superieur aan trans mensen ziet. Cisseksisme is de overtuiging dat het "normaal" is om cis te zijn, en dat trans zijn een afwijking is. Cisseksisme is de genders van trans mensen veel gedetailleerder en diepgravender onderzoeken dan de genders van cis mensen. Cisseksisme is schoonheid en aantrekkelijkheid definiëren aan de hand van hoe cis mensen eruit zien. Cisseksisme is het comfort van cis mensen belangrijker vinden dan het overleven van trans mensen. Cisseksisme is geloven dat cis mensen meer recht hebben op banen, om naar school te gaan, om te daten en seks te hebben, om beslissingen te nemen over hun eigen lichamen, om de kleding te dragen die ze willen en om naar openbare toiletten te gaan dan trans mensen.

Transfobie is een irrationele angst voor en haat jegens trans mensen. Transfobie is *Silence of the Lambs*. Transfobie is naar transgenderoperaties verwijzen als zelfmutilatie. Transfobie is geloven dat trans mensen regelmatig anderen "bedriegen" of "voor de gek houden" om seks met hun te hebben. Transfobie is geloven dat wij eropuit zijn om jou van jouw hetero- of homoseksualiteit te beroven. Transfobie is trans mensen die worden aangestaard, uitgescholden, lastig gevallen, aangevallen, in elkaar geslagen, verkracht en vermoord alleen maar omdat ze bestaan.

Als je een goede bondgenoot wil zijn, dan moet je per direct cisseksisme en transfobie serieus gaan nemen. Dat houdt in dat je verdomme de juiste voornaamwoorden voor mensen gebruikt en niet verwacht dat je daar een sticker voor krijgt. Dat houdt in dat je onze namen leert. Dat houdt in dat je geen veel te persoonlijke vragen stelt of ons complimenten geeft over hoe goed we wel niet "passen". ("Passen" komt van het Engelse "passing" en houdt in dat iemand er "cis uitziet". Niet alle trans mensen willen er "cis" uitzien, hoor.) Dat betekent dat je woorden zoals "manwif" en "omgebouwd" uit je vocabulaire haalt. Dat houdt in dat je begrijpt dat jij een immens privilege hebt omdat jij een wettelijk erkend, sociaal goedgekeurd en medisch toegewezen gender hebt.

Dat betekent dat je je realiseert dat dit slechts het begin is, en dat je nog veel te leren hebt. Dat betekent dat je je realiseert dat het opdringerig en ongepast is om aan de dichtstbijzijnde trans persoon te vragen om het allemaal aan jou uit te leggen, alsof die niets beters te doen heeft. Dat betekent dat je het internet op gaat en moeite doet om jezelf van de nodige educatie te voorzien. En als je dat allemaal hebt gedaan, dan kan je je misschien een bondgenoot noemen, ten minste, als je dan nog steeds oprecht bereid bent om je met ons te verenigen om er samen met veel hard werk voor te zorgen dat de wereld een minder kloterige plek wordt om trans te zijn.

Dat werk is nooit af. Ik verwacht dat ik veel commentaar krijg op dit stukje. Ik verwacht dat het zal worden bewerkt en misschien zelfs gereviseerd totdat het totaal onherkenbaar is geworden. En dat vind ik oké. Zoals altijd, er is veel meer werk te doen. Trans 101 is heel belangrijk. De manier waarop het wordt onderwezen reviseren is niet een taak voor slechts één persoon. Het is iets wat de hele community samen moet doen.

Dit is een eerste stap. Maar ik hoop toch dat we vandaag iets geleerd hebben.

nl.anarchistlibraries.net

Asher
Not Your Mom's Trans 101
De "Trans 101" met lef
26-11-2010

<https://theanarchistlibrary.org/library/asher-not-your-mom-s-trans-101>
Vertaald uit het Engels naar het Nederlands door Mx. Alba (@mxalba@todon.nl) op 24-04-2023 voor Sakina <3

a-bieb.nl